

CONSUM CONSCIENT DE MOBLES DE FUSTA

- Jo tinc tots els mobles i la fusteria de casa de fusta, m'agrada perquè es natural, noble, càlida, bonica...

- Alça! Tu no tens consciència o què? Que no saps que ens estem carregant tots els boscos?!

- Sí dona, és clar que ho sé, però és no tinc ni un moble nou! La llibreria era del meu besavi, la taula del menjador d'un veí que va marxar de la ciutat, les cadires les vaig arreplegar d'un restaurant que canviava el mobiliari, la tauleta de nit la vaig trobar al carrer i m'ha quedat com nova, el sofà... ah no, el sofà sí que el vam comprar, però a un fabricant que només fa servir fusta local i explotada sosteniblement. I els llits també els vam comprar, aquests no tenen res de particular perquè no vam trobar cap opció interessant.

- ...Ah... Caram. I jo que ja havia renunciat a la fusta com a bona ecologista...

1. LES 7 VIDES DE LA FUSTA

La fusta és renovable, duradora, reutilitzable i, si no hi ha productes sintètics, fàcilment reciclable i fins i tot compostable... i a més és combustible! Tenim força possibilitats de **moblar una casa sense gastar recursos nous**.

COM HO PODEM FER:

► A través dels circuits de **segona mà**. En alguns municipis es deixen **mobles vells al carrer** un dia de la setmana, d'algunes **deixalleries** (no de totes) ens en podem emportar coses. Les **xarxes d'intercanvi** són una eina molt útil per fer servir coses que algú altre ja no vol. Algunes **botigues**: www.mercaxollo.com, www.latrocante.net, www.troc.com, al mercat d'antiquaris o brocanters o pels webs de segona mà en general: www.mercadolibre.com, www.loquo.com, www.segundamano.es, www.ciao.es...

► Inventant-nos mobles **a partir d'objectes en desús**, trobarem idees a www.makeatuvida.net.

► **Restaurant** mobles vells:

Si és de fusta massissa, qualsevol moble amb les peces senceres i que no hagi patit un atac de corc important (si pensem que hi pot haver corcs, fer un tractament) pot convertir-se en nou de trinca amb una bona restauració: Desmuntar-lo completament, treure la capa de vernís, pintura o cera que hi hagi amb paper de vidre o amb un producte decapant, polir la fusta amb paper de vidre fi, revestir el moble amb algun acabat (vernís, cera, etc.) i tornar-lo a muntar.

El consumisme ja ha entrat també al sector dels mobles, sobretot de la mà d'Ikea. El consum de mobles està molt lligat al ritme de construcció d'habitatges. **No caiguem en un sobreconsum** de mobles i **escollim-los de qualitat perquè durin**.

COM HO PODEM FER:

► Plantegem-nos **perquè ens ha sorgit la necessitat** de canviar els mobles. Si és perquè estem descontents amb la vida que tenim, val més que canviem coses més profundes que els mobles.

► **Canviar els mobles de lloc o pintar-los** ens pot ajudar a no avorrir-los.

► Les juntes aguanten més si **les peces s'encaixen les unes amb les altres** que si només estan encolades. Això és especialment important a la junta entre el respall i les barres laterals de les **cadires** (el respall aguanta moltes empentes). Si hi hem de seure molta estona seguida va bé que tinguin braços perquè ens ajuden a canviar de posició.

- ▶ Les **taules**, que no ballin en rebre empentes laterals.
- ▶ Als **armaris**, que la peça del fons sigui valenta (aguanta tota l'estructura).

2. QUINA FUSTA

L'extracció de fusta pot contribuir a la deforestació o a donar vida als boscos i a les plantacions, tot depèn de com es gestioni. Si volem mobles de fusta massissa, busquem-ne que estiguin fets amb **fusta provinent d'explotacions sostenibles**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ El segell **FSC** (Forest Stewardship Council, www.fsc.org) identifica fusta explotada de forma sostenible, ja sigui de boscos o de plantacions. **Busquem quins fabricants** de mobles fan servir fusta FSC al nostre país.
- ▶ De cara a potenciar les matèries primeres locals, **demanem als venedors per l'origen de la fusta**, ja sigui verge o reutilitzada. Moltes vegades no el sabran però sabran que el volem saber. A Espanya, Lasao Muebles (www.lasao.com) opta per la fusta d'explotacions locals que treballen amb criteris de sostenibilitat, i per als acabats només fa servir vernissos, laques etc. naturals.
- ▶ Fusta **tropical**, com menys millor. En aquest cas és **especialment crític que tingui certificació** perquè els boscos tropicals són els que en més casos s'exploten de manera insostenible, il·legal i violenta.

Els taulers de tipus **DM** ("densitat mitja", també se'n diu **MDF**) i **aglomerat** són fibres o partícules de fusta compactades, que poden provenir en part de residus de fusta aprofitats de fusteries, jardineria, paletes... Per formar-los s'utilitza una resina sintètica que conté urea i formol, una substància irritant i catalogada com a possible cancerígena que, poc o molt, sempre emanarà. De cara a moderar el consum de fusta verge, **busquem mobles de DM o aglomerat amb baix contingut en formol**.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Els taulers DM i aglomerat de **categoria E1** contenen molt menys formol que els altres. Com que no tenim la cultura de demanar-la és fàcil que ni el venedor ni el fabricant la coneguin, però insistim-hi: n'hi ha força producció, si la busquen la trobaran.
- ▶ Els taulers revestits de fullola (es diuen **rexapats**) tenen un **aspecte** similar al de la fusta massissa, però no es poden treballar tant (tornejat, etc.). Els revestits de paper (**melamina** i **fòrmica**) també poden imitar les vetes de la fusta.

Per tractar la fusta se solen fer servir productes amb dissolvents que en aplicar-los alliberen compostos orgànics volàtils, contaminants i tòxics. Tractem els mobles o busquem-ne de tractats amb **productes naturals**, que com a molt contenen una proporció petita de substàncies lleument tòxiques.

COM HO PODEM FER:

- ▶ Algunes **marques** de productes naturals per a la fusta que es venen a molts països: Livos (www.livos.de), Biodur (www.biodur.eu), Baucent i Tamis (www.ecoquimia.info), Biofa (www.biofa.de).

3. A CASA

Tots els tipus de fusta es fan malbé amb l'aigua i els cops, la fusta massissa també amb el sol. La fusta massissa es pot reparar. El tauler, si es bufa per l'aigua es pot arreglar una mica, però no podrà tornar a tenir el mateix aspecte. Però **si els tractem bé**, tot tipus de mobles poden durar molts anys.

COM HO PODEM FER:

- ▶ No tinguem els mobles en llocs humits, **eixuguem-los bé** si es mullen, fem servir **tapets** per evitar ratllades, **cortines** per evitar el sol directe...
- ▶ **No els fem aguantar forces** per a les quals no estan dissenyats (per exemple balancejant una cadira).
- ▶ Per fer **lluir** la fusta la podem fregar amb un drap suau mullat amb una vinagreta d'oli i vinagre.
- ▶ **Quan el moble ja no ens faci més servei** posem-lo als circuits de segona mà. O, si no es pot reutilitzar, el podem fer servir per cremar o portar-lo a una deixalleria.

La fusta massissa pot ser atacada per corcs i termites. **Prevenim-ho** i, si trobem corcs en un moble, **eliminem-los de seguida**.

COM HO PODEM FER:

▶ **Per prevenir:** aplicar bòrax diluït en aigua. Diu una recepta casolana que va bé posar aglans frescos al moble: les aromes atrauran els corcs i no dipositaran els ous al moble sinó als aglans. La fusta envernissada, pintada o encerada dificulta més la penetració dels corcs que la fusta sense tractar.

▶ **Per curar:** Examinem regularment els mobles buscant foradets rodons o serradures, signes que hi ha corcs. Si en trobem podem fer dues coses:

Aplicar un producte anticorcs (tots són sintètics, encara no se n'ha trobat cap de natural amb eficàcia total). És convenient introduir-lo pels forats amb una xeringa i xopar bé tot el moble amb un pinzell. Després cal tapar el moble amb un plàstic durant una setmana.

Portar el moble a un servei de tractament per temperatura: es fa baixar la temperatura fins que els corcs es moren literalment de fred. Per exemple, Tratamientos Garbí (www.garbi.biz).

QUEDA'T AMB AIXÒ!

La fusta és molt duradora. Tenim moltes vies per trobar mobles fets fa temps, i no costa gaire tractar-los bé perquè ens durin molts anys.

L'extracció de fusta pot contribuir a la deforestació o a donar vida als boscos i a les plantacions, tot depèn de com es gestioni. Busquem que tinguin segell FSC.

Els taulers permeten aprofitar residus de fusta. Convé que tinguin poques resines nocives.